

ILO დარგობრივი ანგარიში

თარიღი: 2020 წლის 17 აპრილი

COVID-19 და მისი გავლენა სოფლის მეურნეობასა და სასურსათო უსაფრთხოებაზე

ვინაიდან COVID-19 აგრძელებს გავრცელებას მთელს მსოფლიოში, მნიშვნელოვანია გავითვალისწინოთ მისი ამჟამინდელი და პოტენციური გავლენა აგროსასურსათო სექტორზე როგორც სურსათის მიწოდების, ასევე მოთხოვნის თვალსაზრისით. სურსათის მიწოდების გლობალური და ეროვნული ჯაჭვების უწყვეტობის უზრუნველყოფა გადაწყვეტი იქნება სურსათის მარაგის უზრუნველსაყოფად, სურსათის კრიზისის პრევენცია იმ ქვეყნებისთვის, რომლებსაც უკვე აქვთ სურსათისა და კვების უსაფრთხოების გამოწვევები, რათა შემცირდეს პანდემიის საერთო უარყოფითი გავლენა გლობალურ ეკონომიკაზე.

მიუხედავად იმისა, რომ მისი წილი მთლიან დასაქმებაში 40.2%-დან 26.8%-მდე შემცირდა ბოლო ორი ათწლეულის განმავლობაში, სოფლის მეურნეობა წარმოადგენს საარსებო წყაროს ერთ მილიარდზე მეტი ადამიანისთვის მთელს მსოფლიოში და რჩება მრავალი დაბალი შემოსავლის მქონე ქვეყნის ხერხემალი - შემოსავლის დონე, რომელიც შეადგენს დასაქმების 60.4%-ს.1, რომლის წვლილი ზოგიერთი ქვეყნის შიდა პროდუქტში მთლიანი შიდა პროდუქტის ორი მესამედია. ეს სექტორი განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია აფრიკასა და აზიაში, სადაც დასაქმებაში მისი წილი, შესაბამისად, 49% და 30,5%-ია. ეს არის ქალების დასაქმების მთავარი წყარო, რომლებიც შეადგენენ განვითარებად ქვეყნებში სოფლის მეურნეობის სამუშაო ძალის 41,9%-ს.2...

მიუხედავად გლობალური დასაქმების წილის შემცირებისა, სოფლის მეურნეობის წარმოება განაგრძობდა ზრდას3. ურბანიზაციასთან, ერთ სულ მოსახლეზე შემოსავლის ზრდასთან და საექსპორტო შესაძლებლობებთან ერთად, კვების სისტემის ტრანსფორმაციამ განაპირობა ახალი სამუშაო ადგილების შექმნა უფრო მეტ ქვეყანაში.

უფრო ფართო აგროსასურსათო სექტორი, რომელიც მოიცავს სოფლის მეურნეობას და მასთან დაკავშირებულ არასასოფლო-სამეურნეო სექტორებს, როგორცაა გადამამუშავება, წარმოება, სურსათის მარკეტინგი, ტრანსპორტი და საკვების მომზადება. აგროსასურსათო სექტორში უკვე დასაქმებულია განვითარებად ქვეყნებში თვითდასაქმებული და ანაზღაურებადი დასაქმებულების უმეტესი ნაწილი. თუმცა, დღესდღეობით, ამ სამუშაოებიდან ბევრი განიცდის ღირსეული სამუშაოს დეფიციტს, მათ შორის, სუსტი შრომის ბაზრის ინსტიტუტების, არაეფექტური სამართალდამცავი ორგანოების, სუსტი შრომის ინსპექტირების ორგანოებისა და არაადეკვატური აღსრულების გამო; ასევე არაადეკვატური პირობები საწარმოების განვითარებისთვის; დაბალი შრომის პროდუქტიულობა; კლიმატის ცვლილება; ფართოდ გავრცელებული არაფორმალურობა; ცუდი ინფრასტრუქტურა; შეზღუდული ხელმისაწვდომობა სოციალურ დაცვასა და სხვა სერვისებზე, მათ შორის განათლებასა და ჯანდაცვაზე. დამატებითი პრობლემები წარმოიქმნება სოფლის მეურნეობის მუშაკების გაზრდილი ზემოქმედების შედეგად სხვადასხვა რისკ ფაქტორებზე შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის, გარემოს და ბიოლოგიური საფრთხის სფეროში, მათ შორის ქიმიკატებთან, ხმაურთან, კუნთოვანი სისტემის დაზიანებებთან, სიცხესთან და ა.შ. დ.

სოფლის მეურნეობის მუშები ყველაზე ხშირად გვევლინებიან ღარიბებად. ამ სექტორში დასაქმებულთა მეოთხედი კი უკიდურეს სიღარიბეშია. მიუხედავად იმისა, რომ ისინი მნიშვნელოვან როლს ასრულებენ ეროვნულ ეკონომიკაში, რაც აკავშირებს გლობალურ სასოფლო-სამეურნეო სტრუქტურებს

1 ILOSTAT, დასაქმება სქესის მიხედვით და ეკონომიკური აქტივობა - შსო სიმულირებული გამოთვლები, 2019 წლის ნოემბერი შსო, დასაქმების მსოფლიო სოციალური მსოფლმხედველობა: ტენდენციები ქალებისთვის 2017, 2017 წ. 2 IFAD, სოფლის განვითარების ანგარიში 2016: სოფლის ინკლუზიური ტრანსფორმაციის ხელშეწყობა, 2016 წ.

წარმოებას, ვაჭრობას და მსოფლიოს კვებას, ბევრი სოფლის მეურნეობის მუშაკი და მათი ოჯახები განიცდიან სიღარიბეს და სასურსათო დაუცველობას.

მიუხედავად იმისა, რომ ბევრ ქვეყანაში აგროსასურსათო სექტორში სამუშაო ადგილები მნიშვნელოვანი იყო COVID-19 კრიზისის კონტექსტში, პანდემიის შედეგებისთვის მიღებული ზომების შედეგად გამოიწვიოს დამატებითი ზეწოლა სექტორის უნარზე უზრუნველყოს შემოსავალი, საარსებო წყარო და მილიონობით სოფლის მეურნეობის მუშაკისა და სოფლის მეურნეობის მეწარმის უსაფრთხოება და ჯანმრთელობა.

გადაუდებელი ქმედება სასოფლო-სამეურნეო მუშაკების მრავალი ღირსეული სამუშაოს გამოწვევის გადასაჭრელად და აგროსასურსათო სექტორის ფუნქციონირების გასაუმჯობესებლად გადამწყვეტი იქნება კრიზისების ეფექტურად მოსაგვარებლად, როგორც დღევანდელი, ისე მომავალი გაკვეთილები უნდა ვისწავლოთ პანდემიის საპასუხოდ სოფლის მეურნეობის „უფრო მდგრადი ადდგენისთვის“. არ უნდა გამოვტოვოთ შესაძლებლობები, რომლებიც წარმოიქმნება ტექნოლოგიური ინოვაციებისა და მეტი გარემოსდაცვითი მდგრადობის შედეგად.

- 1. COVID-19-ის შედეგები

პანდემიის დაწყების შემდეგ საკვების მნიშვნელოვანი შეფერხებები არ ყოფილა, თუმცა, მიწოდების ჯაჭვებში ლოჯისტიკურმა პრობლემებმა, კერძოდ სასაზღვრო და შიდა გადაადგილების შეზღუდვებმა, ისევე როგორც სამუშაო სფეროში არსებულმა პრობლემებმა, შეიძლება გამოიწვიოს საკვების მიწოდების შეფერხება, განსაკუთრებით იმ შემთხვევაში, თუ ისინი დიდი ხნის განმავლობაში ყურადღების მიღმა დარჩება. გაძვირებული საქონელი, კერძოდ, მალფუჭებადი, როგორცაა ახალი ხილი და ბოსტნეული, ხორცი, თევზი, რძე და ყვავილები, შეიძლება იყოს პირველი, რაც დაზარალდება. რამდენიმე ქვეყანაში ჯანმრთელობის კრიზისმა უკვე გამოიწვია სამუშაო ადგილების გაქრობა ისეთ სექტორებში, როგორცაა მეცხვავილეობა .4. შეიძლება მოხდეს ამ სექტორში სამუშაო ადგილების ხარისხის შემდგომი ვარდნა და სამუშაო ადგილების დაკარგვა, განსაკუთრებით მიწოდების ჯაჭვის ბირთვში. ქალები და ახალგაზრდები, სავარაუდოდ, უფრო ძლიერად გრძობენ ამ ფაქტორების გავლენას, რადგან ისინი განსაკუთრებულად დიდ სოციალურ-ეკონომიკურ დაუცველობაში იმყოფებიან.

გადაადგილების შეზღუდვამ შეიძლება ხელი შეუშალოს ფერმერებს ბაზრებზე წვდომაში და გამოიწვიოს წარმოებული პროდუქციის განადგურება. ბევრ ქვეყანაში ფერმერებს არ შეუძლიათ თავიანთი პროდუქციის გაყიდვა ადგილობრივ ბაზრებზე ან ადგილობრივ სკოლებში, რესტორნებში, ბარებში, სასტუმროებსა და სხვა რეკრეაციულ ობიექტებში, რომლებიც დროებით დაკეტილია.

პანდემიამ შესაძლოა სერიოზული გავლენა იქონიოს შრომის ინტენსიურ წარმოებასა და სასოფლო-სამეურნეო კულტურების გადამუშავებაზე წარმოების შეჩერების გამო.

© IAA, Fossat, M.

ფერმერი Da Nang Farm-ში, ვიეტნამი

მაგალითად, საზღვრების ჩაკეტვის გამო, ევროპის სოფლის მეურნეობის სექტორი განიცდის მუშახელის სერიოზულ დეფიციტს. ასობით ათას სეზონურ მუშაკს ეზღუდებათ ფერმებში ჩასვლა, ამ ფერმების მუშაობა და მოსავლის აღება კი პირდაპირაა დამოკიდებული მუსა ხელის ხელმისაწვდომობაზე. სექტორზე ზემოქმედება მოსალოდნელია გრძელვადიანი აღმოჩნდეს. მსხვილი ევროპული სოფლის მეურნეობის მწარმოებლები, მათ შორის საფრანგეთი, გერმანია, იტალია, ესპანეთი და პოლონეთი, განსაკუთრებით დაუცველია. იტალიის ფერმერების ასიციაცია Coldiretti-ს მიხედვით, ქვეყნის საკვების წარმოების მეოთხედზე მეტი დამოკიდებულია დაახლოებით 370.000 მუდმივ სეზონურ მიგრანტ მუშაკზე. 100 000-მდე სოფლის მეურნეობის მუშაკმა შესაძლოა ვერ შეძლოს ჩასვლა

4 Reuters, "არძილების საწილი არ არის: აღმოსავლეთ აფრიკის ყვავილების მუშა ქალები სამუშაოს კარგავენ, რადგან კორონავირუსი უკანასკნელ ურტყამს", 2020 წლის 11 აპრილი; მარტინლაუტი, "აფრიკის სოფლის მეურნეობის საფრთხე ექვემდებარება, რადგან ევროპა ყვავილების ყრის კორონავირუსის არიზის დროს", 2020 წლის 22 მარტი

COVID-19 და გავლენა სოფლის მეურნეობისა და სასურსათო უსაფრთხოებისთვის

წელს იტალიაში და ეს მაჩვენებელი შეიძლება იყოს [ორჯერ მეტი](#). ვიდრე საფრანგეთში. გერმანიაში დაახლოებით 286,000 სეზონური მიგრანტი მუშაკი ყოველწლიურად ჩართულია ხილის, ბოსტნეულის და ღვინის წარმოებაში. გერმანიის მთავრობა [სხვადასხვა გზებს ეძებს](#) საკმარისი მუშაკების მობილიზებისთვის. ერთ-ერთი სოფლის მეურნეობის მუშაკებისთვის პირდაპირი ფრენების დაწესება და თავშესაფრის მამიებლებისთვის დროებითი სამუშაო ნებართვების გაცემა. ევროკომისიამ 2020 წლის 2 აპრილს გამოაქვეყნა [პრაქტიკული სახელმძღვანელო](#) რის მიხედვითაც, წევრმა სახელმწიფოებმა ხელი უნდა შეუწყონ კრიტიკული სეზონური მუშაკების, მათ შორის კვების პროდუქტების მუშაკების საზღვრისპირა მოგზაურობებს, ამასთან, მიიღონ ყველა საჭირო ზომა პანდემიის შემდგომი გავრცელების თავიდან ასაცილებლად.

პანდემიას ასევე შეუძლია მნიშვნელოვანი ნეგატიური ზეგავლენა მოახდინოს განვითარებად ქვეყნებში ექსპორტზე ორიენტირებულ და სოფლის მეურნეობის წარმოებაში ჩართული პლანტაციების მილიონობით მუშის საარსებო წყაროზე. მაგალითად, ბოლო დროინდელმა დროებითმა ლოქდაუნმა მთლიანად სეჩერა მსოფლიოში ერთ-ერთი უდიდესი ჩაის [აუქციონი მომზასაში](#) კენიაში, რომელიც ყიდის ჩაის აღმოსავლეთ აფრიკის მრავალი ქვეყნიდან. ცაკეტვის გახანგრძლივებას, შეიძლება დამანგრეველი შედეგები მოჰყვეს ადგილობრივ, ეროვნულ და რეგიონალურ ეკონომიკისთვის. ჩაკეტვის ნეგატიური ზემოქმედება უკვე იგრძნობა აქაჰვის სხვადასხვა წერტილში, მათ შორის ქარხნებში, საწყობებსა და გადამზიდავებში, ასევე ფერმებში, რომლებიც შეიძლება იძულებულნი გახდნენ შეაჩერონ წარმოება და გაათავისუფლონ მკრეფავები, რომლებიც ხშირად ყველაზე დაუცველი არიან მუშაკთა შორის. მხოლოდ კენიაში ჩაის წარმოება წარმოადგენს დაახლოებით 600 000 მცირე მეწარმისა და მუშის შემოსავლის წყაროს; მაშინ, როცა მალავიში, სექტორი მეორე უმსხვილესი ოფიციალური დამსაქმებელია მთავრობის შემდეგ, დასაქმებულია დაახლოებით 52,000 ადამიანი.

მომხმარებელთა მიერ სურსათის დაგროვებამ, ისევე როგორც პანდემიასთან დაკავშირებული ეროვნულმა სავაჭრო პოლიტიკამ, განსაკუთრებით ექსპორტის ნებისმიერმა შეზღუდვამ, შეიძლება გამოიწვიოს ფასების მატება და არასტაბილურობა, საერთაშორისო ბაზრების დესტაბილიზაცია.5. წინა კრიზისებმა აჩვენა, რომ ასეთი ზომები, პირველ რიგში, აზიანებს დაბალშემოსავლიან ქვეყნებს, რომლებსაც აქვთ საკვების დეფიციტი. 2007-08 წლების სასურსათო კრიზისმა გაზარდა სიღარიბე და ვინც უკვე ღარიბი იყო 130-დან 155 მილიონამდე ადამიანი სიღატაკემდე მიიყვანა.7. დაზარალებულ ანზღაურებადი მუშები, მიწათმოქმედი ფერმერები, მცირე ვაჭრები და სასაქონლო მწარმოებლები, რომელთა ვაჭრობის პირობები საგრძნობლად გაუარესდა. ყველაზე მეტად საკვები მარცვლეული დაზარადა 8.

შსო-ს შეფასებით, ცხოვრების დონის შესანარჩუნებლად და სიღატაკისგან თავის დასაღწევად, ზოგს კი უზრალოდ გადასარჩენად, განსაკუთრებულად დაზარალებულ ქვეყნებში დაბალანაზღაურებად მუშებს ესაჭიროებათ თვეში მინიმუმ ერთი კვირით მეტი სამუშაოს დამატება.9. ამ ქვეყნიდან ბევრში შეიძინება ბავშვთა შრომის გაზრდა და სწავლის მიტოვება, იმ მიზეზით, რომ სწავლისა და ადეკვატური კვების უზრუნველსაყოფად ფიზიკურად არ ჰყოფნით მუშა ხელი.

კრიზისის სიმძიმე და დაუყოვნებელი მოქმედების აუცილებლობა არ უნდა იქნას გამოყენებული პოლიტიკური გადაწყვეტილების მიღების მარეგულირებელი ჩარჩოს მიტოვების საბაზად. ფუნდამენტურმა პრინციპებმა, როგორცაა მუშაობის უფლება და სხვა [შრომის საერთაშორისო სტანდარტებმა](#), უნდა უზრუნველყოს მყარი საფუძველი ეროვნულ დონეზე გადაწყვეტილების მისაღებად.

სურსათის ფასებისა და ბაზრების მკაცრი მონიტორინგი, ისევე როგორც ინფორმაციის გავრცელების გამჭვირვალობა, გაამლიერებს მთავრობების უნარს, ეფექტურად მართონ სურსათის ბაზარი და თავიდან აიცილონ პანიკური შესყიდვები, რაც საშუალებას მისცემს სოფლის მეურნეობის საწარმოებს მიიღონ ინფორმირებული, რაციონალური გადაწყვეტილებები.10. ამ კონტექსტში გადამწყვეტია საერთაშორისო, თავისუფალი სასურსათო ნაკადების უზრუნველყოფა, ვაჭრობა და

5 კვების პოლიტიკის საერთაშორისო ინსტიტუტი, "COVID-19: სავაჭრო შეზღუდვები არის პირველი შესაძლო პასუხი სასურსათო უსაფრთხოების დასაცავად", 2020 წლის 27 მარტი Compton, J., Wiggins, S. & Keats, S., "გლობალური სასურსათო კრიზისის გავლენა დარიბებზე: რა არის მტკიცებულება?", უცხოეთის განვითარების ინსტიტუტი ტერიტორიები, 2010 წ. 7 მსოფლიო ბანკის გამოთვლები, გაეროს ეკონომიკური და სოციალური დეპარტამენტი, "გლობალური სოციალური კრიზისი: ანგარიში მსოფლიო სოციალური მდგომარეობის შესახებ 2011 წ.", 2011, გვ. 63. რვა Compton, J., Wiggins, S. & Keats, S., 2010, op. ციტ. ცხრა, „ინვესტირება სასურსათო უსაფრთხოებაში, როგორც უკეთესი სამუშაო ადგილების მამორჩავეტი“, World of Work Report 2011: Making markets work for jobs, 2011, გვ. 76; ოფისი, "წესიერი მუშაობა სასურსათო უსაფრთხოებისა და სტაბილური სოფლის სარსებო წყაროსთვის", 2019 წელი 10 FAO, "აგროსასურსათო ბაზრები და სავაჭრო პოლიტიკა COVID-19-ის დროს", 2020 წლის 2 აპრილი; აგრილინსი, "გლობალური სასურსათო უსაფრთხოების კრიზისის პრივივიცია COVID-19-ის პირობებში", 2020 წლის 18 მარტი

- ILO ინდუსტრიის მითითება:

COVID-19 და გავლენა სოფლის მეურნეობისა და სასურსათო უსაფრთხოებისთვის

ხარისხიანი სამუშაო ადგილების გარანტია საკვების მიწოდების ჯაჭვებში 11.

შსო-ს ღირსეული სამუშაო დღის წესრიგი სულ უფრო მეტად აღიარებულია, როგორც სიღარიბის შემცირების და სასურსათო უსაფრთხოების გაუმჯობესების ეფექტური ინსტრუმენტი. 12 ის ქმნის სამართლიან და სტაბილურ საფუძველს გლობალური განვითარებისა და კრიზისზე ეფექტური რეაგირებისთვის. 13. აგროსასურსათო სექტორზე მიმდინარე ჯანმრთელობის კრიზისის გავლენის განხილვისას, ეროვნული და საერთაშორისო პოლიტიკის რეაგირება უნდა ეფუძნებოდეს შსო-ს ძირითად პრინციპებს COVID-19 პანდემიაზე რეაგირებისთვის, რომელიც მოიცავს ოთხ დაკავშირებულ საყრდენს:

- ეკონომიკისა და დასაქმების სტიმულირება;
- ბიზნესის, სამუშაო ადგილების და შემოსავლის მხარდაჭერა;
- მუშაკთა დაცვა სამუშაო ადგილზე;
- გადაწყვეტილებების მიღება სოციალურ დიალოგზე დაყრდნობით.

სამეურნეო წარმოებისა და შემოსავლის უზრუნველყოფა

იმ სიტუაციებში, როდესაც COVID-19 პანდემია ან მისი გავრცელების შიში უარყოფითად აისახება სოფლის მეურნეობის სექტორზე, უნდა იქნას მიღებული შესაბამისი გადაუდებელი ზომები აგროსასურსათო საწარმოების მხარდასაჭერად სოფლის მეურნეობის წარმოების სტიმულირებისთვის და იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მუშებმა გააგრძელონ ღირსეული ხელფასის მიღება. ეს უნდა მოხდეს არსებული კოლექტიური ხელშეკრულებებით ან/და შესაბამისი კანონებით. ამ კონტექსტში განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს სოფლის მეურნეობის ასობით მილიონ მუშაკს, რომლებიც, მიუხედავად იმისა, რომ ისინი მნიშვნელოვან როლს ასრულებენ საკვების მიწოდების ჯაჭვის უწყვეტობის უზრუნველყოფაში,

ხშირად არიან ყველაზე დაუცველები, უქონლები და საფრთხის ქვეშ.

ასევე მნიშვნელოვანია კრიზისის გავლენის შერბილება, სახელმწიფოებმა უზრუნველყონ უმუშევრობის შეღავათები და სოციალური დახმარებები სოფლის მეურნეობის მუშაკებისთვის, რომლებიც კარგავენ სამუშაოს ან რომელთა სამუშაო საათები მცირდება. ამ მცისიერი რეაგირების მიღმა, სწორად შერჩეული დრო უნდა იქნას გამოყენებული, რათა წარმატებით გადაიჭრას აწმყო და მომავალი კრიზისები, ერთობლივად დაფინანსებული, ინკლუზიური და უნივერსალური სოციალური უსაფრთხოების ქსელების შენარჩუნების მიზნით. 12.

სოციალური დაცვის გარანტიები

სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის სეზონური ბუნება ამდაგრებს სოფლის მეურნეობის მუშაკთა სოციალური დაცვის დაფარვის გამოწვევებს, რომლებიც ბევრ ქვეყანაში ტრადიციულად არც არსებობს ჯანმრთელობის, სოციალური და შრომის დაცვის კანონმდებლობის საზღვრებში, განსაკუთრებით კი, რაც კონკრეტულად ეხება მინიმალურ ხელფასს, სამუშაო საათებს, ანაზღაურებად ბიულეტენს და სოციალური უზრუნველყოფას. სოფლად არსებული არაფორმალურობა და ინფრასტრუქტურისა და სერვისების ნაკლებობა კიდევ უფრო ართულებს სოციალური დაცვის სერვისებზე ხელმისაწვდომობას იმ ქვეყნებში, სადაც ის არსებობს.

შსო-ს სოციალური დაცვის სართულების რეკომენდაცია, 2012 (202), რომელიც ხელს უწყობს უნივერსალურ და პროგრესულ მიდგომას სოციალური დაცვის საყოველთაო გაფართოების მიზნით, ეხება ამ საკითხებს. სოფლის მეურნეობის ყველა მუშაკს აქვს ხელმისაწვდომობა ძირითადი ჯანდაცვაზე, მათ შორის ტესტირებაზე. ეს განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია სამუშაო ადგილზე მათი უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის შესანარჩუნებლად დავირუსის გავრცელების თავიდან ასაცილებლად.

სხვა სოციალური უსაფრთხოების ქსელები, როგორიცაა ფულადი გრანტები, კრედიტზე ხელმისაწვდომობა, სიცოცხლის დაზღვევის სერვისები და ამინდის დაზღვევა, შეიძლება განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი იყოს აგროსასურსათო საწარმოებისთვის, განსაკუთრებით იმ შემთხვევებში,

11 FAO-ს, WHO-ს და WTO-ს გენერალური დირექტორების ერთობლივი განცხადება, "COVID-19-ის ზემოქმედების შერბილება სურსათის უსაფრთხოებისა და ბაზრებზე", 2020 წლის 31 მარტი

12 ჯგუფი ოფი, "G20 სურსათის უსაფრთხოებისა და კვების ჩარჩო", 2014 წელი; ბაერთიანებული ერები, "ნულოვანი მიმშილის გამოწვევა", 2012; გაეროს სისტემის მაღალი დონის სამუშაო ჯგუფი სასურსათო უსაფრთხოების კრიზისზე, "განხილვითი ყოვლისმომცველი სამოქმედო ჩარჩო", 2010 წლის სექტემბერი

13 MBT, "ღირსეული სამუშაო კრიზისის დროს მნიშვნელოვანია: შსო კანონი კრიზისის გამოწვევებზე", 2003 წლის მაისი; ოფი, "უნივერსალური და ეკონომიკური კრიზისი: ღირსეული სამუშაო კანონი", 2009 წლის მარტი

14 MBT, "COVID-19: სოციალური დაცვის სისტემები მოწყობილია ადგილობრივი წარმოებებისთვის", 2020 წლის 25 მარტი

როდესაც ხდება მათი აგრო ეკონომიკური აქტივობის დროებითი კლება, რაც ამჟამად მიმდინარეობს. ჩვეულებრივ დროს, ასეთ მექანიზმებს შეუძლიათ მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიონ აგრობიზნესისა და მოსავლის უკმარისობისგან სახსრების მიმართვისკენ, რომ ღარიბი სოფლის ეკონომიკა და ინფრასტრუქტურის მშენებლობა იყოს მზარდი.

შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის უზრუნველყოფა

განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს სოფლის მეურნეობის მუშაკების უსაფრთხოებასა და ჯანმრთელობას, როგორც მოწინავე ეკონომიკაში საკმარისი სეზონური სოფლის მეურნეობის მუშაკების ხელმისაწვდომობის უზრუნველსაყოფად, ასევე განვითარებად ქვეყნებში წარმოების უწყვეტობის თვალსაზრისით.

სოფლის მეურნეობისა და კვების პროდუქტების ყველა მუშაკს, დროებით, სეზონურ და შრომით მიგრანტებს, განურჩევლად მათი სამართლებრივი სტატუსისა და სქესისა, აქვთ უფლება იმუშაონ უსაფრთხოდ და ჯანსაღ გარემოში. თუმცა რეალურ ცხოვრებაში მათ აქვთ ინფიცირების გაზრდილი რისკი პირადი დამცავი აღჭურვილობის, საშხაპებისა და საპირფარეოების არარსებობის გამო ხალხმრავალ საწარმოო ობიექტებში, განსაკუთრებით განვითარებად ქვეყნებში.

COVID-19-ის პანდემიასთან დაკავშირებული უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის რისკების შემცირების ღონისძიებები შეიძლება მოიცავდეს: ადეკვატური პირადი დამცავი აღჭურვილობის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფას; სამუშაოს რეორგანიზაციას მუშებს შორის უსაფრთხო ფიზიკური დისტანციის უზრუნველსაყოფად, უპირველეს ყოვლისა, პროცესების გადახედვით, რომლებიც ჩვეულებრივ მჭიდრო ურთიერთქმედებას მოითხოვს; კონტროლის სხვა ღონისძიებების განხორციელება, მათ შორის სამედიცინო გამოკვლევებსა და სამედიცინო დაწესებულებებზე მუდმივი ხელმისაწვდომობა; სასმელი წყლისა და ადეკვატური სანიტარული საშუალებების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა საპონსა და ალკოჰოლზე დაფუძნებული სადეზინფექციო საშუალებებით; შენობის უფრო ხშირი დასუფთავება. აუცილებელია იმის უზრუნველყოფა, რომ მუშებს შეეძლოთ მათთვის გასაგებ ენაზე სანდო ინფორმაციის მიღება პირადი ჰიგიენისა და თავდაცვის სასაშუალებების შესახებ COVID-19-ის პირობებში.

შრომის ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების ეფექტური მართვის სისტემის შემუშავება და დანერგვა (რომელიც მოიცავს ყოვლისმომცველ OSH კანონმდებლობას ყველა სექტორისთვის, მათ შორის სოფლის მეურნეობისთვის) იცავს ყველა მუშაკს. სახელმწიფოებისგან უნდა დაინერგოს

პრევენციული ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების კულტურა სოფლის მეურნეობის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის კონვენციის შესაბამისად, 2001 (No. 184) და მის თანმხლებ 192 რეკომენდაციასთან თანხვედრით. ამ ზომებმა სოფლის მეურნეობის სექტორს უნდა მისცეს საშუალება უსაფრთხოდ გაუმკლავდეს მომავალში შესაძლოდ განვითარებულ ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოების ნებისმიერ რისკს.

ადეკვატური უზრუნველყოფა საცხოვრებელი პირობები

სოფლის მეურნეობის მუშები ხშირად ცხოვრობენ წარმოების ობიექტებთან და ერთმანეთის სიახლოვეს, რამაც შეიძლება გაზარდოს COVID-19-ის ზემოქმედების რისკი. სადაც მუშები უზრუნველყოფილი არიან საცხოვრებელი ფართით, მნიშვნელოვანია, რომ იგი აკმაყოფილებდეს მოქმედ სტანდარტებს, რომლებიც გულისხმობს ადეკვატურ სივრცეს თითოეულ ადამიანზე ან ოჯახზე და უზრუნველყოფს უსაფრთხო სასმელ წყალსა და სათანადო სანიტარულ პირობებს.

ორგანოების გაძლიერება შრომის ინსპექცია

უნდა გაგრძელდეს ძალისხმევა სამუშაო ადგილის შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად შრომის ინსპექციის მეშვეობით. შრომის ინსპექტორებს შეიძლება დასჭირდეთ გადახედონ მათ მუშაობას, რათა გააუმჯობესონ მათ მიერ მოწოდებულ სერვისებზე წვდომა, მათ შორის ინფორმაციული დასაკომუნიკაციო ტექნოლოგიების მიღწევების გამოყენებით.

ქვეყნებში, რომლებიც დიდად არიან დამოკიდებულნი ამ სექტორში მიგრანტ მუშაკებზე, განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს სამართლიანი რეკრუტირების უზრუნველყოფას და ყველა საჭირო დამცავი ღონისძიების და მექანიზმის მიღებას, მათ შორის, მაგალითად, მუშაკთა სამუშაოსთვის ადეკვატური ხარისხისა და სანიტარული პირობებით უზრუნველყოფას. კრიზისის დროს შრომის ინსპექტირების სისტემის არარსებობის პირობებში, არსებობს ცნობები, რომ მიგრანტი მუშებს ემუქრებათ ექსპლუატაციის გაზრდილი რისკი.

სოციალურ დიალოგზე დაყრდნობა გადაწყვეტილებების მისაღებად

სოფლის მუშაკთა ორგანიზაციების კონვენცია, 1975წ. (No. 141), აღიარებს სოფლის მშრომელთა ორგანიზაციების ინტეგრირების მნიშვნელობას ეკონომიკურ და სოციალურ განვითარებაში.

სოფლის მუშაკთა სამუშაო და საცხოვრებელი პირობების უწყვეტი და ეფექტური გაუმჯობესების მიზნით, სოფლის მეურნეობის მუშაკები სრულად უნდა იყვნენ ჩართულნი COVID-19-ის გავლენის შეფასებაში დამთავრობებმა უნდა უზრუნველყონ ეფექტური კონსულტაციები და სოფლის მუშაკთა ორგანიზაციების მონაწილეობა კრიზისზე შესაბამისი რეაგირების ფორმულირების პროცესში. ამ მიზნით და მე-11-13 პუნქტების შესაბამისად, არსებობს

სოფლის მუშაკთა ორგანიზაციების რეკომენდაცია, 1975წ. (149) რის მიხედვითაც მთავრობებმა უნდა განახორციელონ აქტიური ნაბიჯები, რათა სოფლის მშრომელთა ორგანიზაციები იყვნენ წარმოდგენილი სოციალურ დიალოგში სხვადასხვა დონეზე, რომ მათი აზრი იქნეს გათვალისწინებული მიმდინარე კრიზისიდან წარმოშობილ სხვადასხვა საკითხებზე.

- 2. პასუხები ამომრჩევლებისა და პარტნიორებისგან

ღია წერილში "[მოწოდება მოქმედებისკენ მსოფლიო ლიდერებისთვის, რათა თავიდან აიცილონ სასურსათო უსაფრთხოების გლობალური კრიზისი COVID-19-თან ბრძოლისას](#)" (მოწოდება მოქმედებისკენ მსოფლიო ლიდერებისთვის, რომლებიც ხელს უშლიან გლობალურ სასურსათო უსაფრთხოების კრიზისს COVID-19-თან ბრძოლის დროს), მსხვილი კომპანიები, სამოქალაქო საზოგადოებრივი ორგანიზაციები, აკადემიკოსები და პოლიტიკოსები მოუწოდებენ მსოფლიო ლიდერებს გადაუდებელი და კოორდინირებული მოქმედებებისკენ, რათა თავიდან აიცილონ COVID-19 პანდემიის გლობალურ სასურსათო და ჰუმანიტარულ კრიზისად გადაქცევა. შემოთავაზებული ქმედებები მიზნად ისახავს: 1) მსოფლიოს მასშტაბით სურსათის მარაგის შენარჩუნებას - ღია ვაჭრობის შენარჩუნებას; 2) ყველაზე დაუცველთათვის მხარდაჭერის გაფართოებას; 3) ინვესტიციას მდგრადი და გამძლე კვების სისტემებში, რათა საფუძველი ჩაეყაროს ადდგენით პროცესებს მოსახლეობისა და სრულიად პლანეტის ინტერესების გათვალისწინებით.

ამ წერილში, ასევე, ხაზი გაესვა - ღია ვაჭრობის შენარჩუნების მნიშვნელობას შემდეგი საერთაშორისო ორგანიზაციების გენერალური დირექტორების მიერ გაკეთებული [ერთობლივი განცხადებით](#) - გაეროს სურსათისა და სოფლის მეურნეობის ორგანიზაციის (FAO), ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის (WHO) და მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციის (WTO)-ჯ

[ამ განცხადებაში](#) FAO და WHO სურსათის, სოფლის მეურნეობის, სასტუმრობისობის, სარესტორნე, თამბაქოს და მოკავშირე მუშაკთა საერთაშორისო კავშირ (IUF)-ს და პროფკავშირების გლობალური ფედერაციას თავისი წევრ დარგობრივ პროფკავშირებთან ერთად, მათ შორის სოფლის მეურნეობის და კვების მრეწველობის პროფკავშირების ხელმძღვანელებს მოუწოდებს მოქმედებისკენ, რათა დაცული იყოს სასოფლო-სამეურნეო მუშაკების სიცოცხლე, უსაფრთხოება და საარსებო წყარო უწყვეტობა, რომელთა მუშაობაზეც არის დამოკიდებული საკვების უსაფრთხოება.

IUF-მა ასევე შეიმუშავა მოთხოვნებისა და გაიდლაინების ნაკრები - [სოფლისმეურნეობა, საკვები და სასმელი](#), და [გენდერული თანასწორობა](#).

დამსაქმებელთა მრავალმა ორგანიზაციამ (მაგ. ინდონეზიის პალმის ზეთის ასოციაცია [GAPKI](#) და სამხრეთ აფრიკის სასოფლო-სამეურნეო ორგანიზაციების ფედერაცია [Agri SA](#)) გამოუშვეს

COVID-19 სახელმძღვანელო თავიანთი წევრებისთვის. მსგავსი მითითებები ასევე გაცემულია სოფლის მეურნეობის მუშაკთა რიგი ორგანიზაციების მიერ (მაგ. საორგანიზაციო კომიტეტი ფერმის შრომა, [FLOC](#)).

FAO-მ გამოაქვეყნა სერია [პოლიტიკის ბრიფინგი](#) კვების სისტემაზე COVID-19-ის გავლენის შესახებ. როგორც გაეროს ორგანიზაციული გლობალურ-ჰუმანიტარული რეაგირების გეგმის ნაწილი COVID-19-ზე. FAO-მ გადახედა მის მიმდინარე ჰუმანიტარულ პროგრამებს, რათა უზრუნველყოს მუდმივი მხარდაჭერა ყველაზე მოწყვლადი ჯგუფებისთვის და შეიმუშავოს ზომები ვირუსის მეორადი ეფექტების მოსაგვარებლად. FAO-ს ძალისხმევა მიმართულია: 1) გლობალური მონაცემთა ბაზის შექმნაზე

მსოფლიო სასურსათო პროგრამასთან (WFP) და სხვა პარტნიორებთან თანამშრომლობით; 2) შემოსავლის სტაბილიზაცია, საკვების ხელმისაწვდომობა და თანხების მუდმივი მხარდაჭერის ხელშეწყობა საარსებო და საკვების წარმოებაზე; 3) მოსახლეობის ყველაზე დაუცველი ჯგუფებისთვის აუცილებელი საკვები პროდუქტების მიწოდების ჯაჭვის უწყვეტობის უზრუნველყოფა; 4) საკვების ჯაჭვის მუშაკებზე COVID-19-ის გადაცემის პრევენცია სურსათის უვნებლობისა და ჰიგიენური პრაქტიკის შესახებ მათი ცნობიერების ამაღლებით, მათ შორის

COVID-19 და გავლენა სოფლის მეურნეობისა და სასურსათო უსაფრთხოებისთვის

მუშაკთა უფლებები, როლები და მოვალეობები ეროვნულ ხელისუფლებასთან და ჯანმო-სთან ერთად¹⁵.

კოლუმბიაში ხელმოწერილია [შეთანხმება](#) 2020 წლის 25 მარტს სოფლის მეურნეობის მუშაკთა გაერთიანებას SINTRAINAGRO-სადა Augura- ბანანის ინდუსტრიის ასოციაციას შორის, რომელიც ითვალისწინებს შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის ზომების მხარდაჭერას და განხორციელებას ინდუსტრიაში, დაახლოებით 22,000 მუშაკისთვის. ეს ზომები მოიცავს (მაგრამ არ შემოიფარგლება) პირადი ჰიგიენის ნივთების მიწოდებას, როგორცაა ნიღბები და სადეზინფექციო საშუალებები ყველა მუშაკისთვის, სადეზინფექციო ზომებს და ნებაყოფლობით ზომებს სოციალური დისტანციის შესანარჩუნებლად ადამიანებს შორის ტრანსპორტში, ჭამის დროს და ა.შ. 65 წელზე უფროსი ასაკის ყველა თანამშრომელი და პირები, რომლებსაც აქვთ წინასწარ დადასტურებული რაიმე სამედიცინო დიაგნოზი ანდ მდგომარეობა, მათ შორის გართულებული ორსულობა, მიუხედავად მათი შრომითი ხელშეკრულების ხასიათისა, თავისუფლდებიან მათზე დაკისრებული სამუშაოს შესრულების აუცილებლობისგან იმ ვადით, რა ვადითაც მათმა მთავრობამ შეიმუშავა იზოლაციის ზომები COVID-19-ის გამო. ამ პერიოდის განმავლობაში მიიღებენ ძირითად ხელფასს და დამატებით 8%-ს.

კონკრეტულის მაგალითები

მიღებული ზომები ქვეყნების მიხედვით

კრიზისზე საპასუხოდ ქვეყნების მთავრობების უმეტესობა იღებს თავის თავზე სასოფლო-სამეურნეო საწარმოების ფინანსურ მხარდაჭერას და მოკლევადიანი სოციალური დაცვის ღონისძიებებს მშრომელი მოსახლეობის სასარგებლოდ. თუმცა, უგულვებელყოფილია ის პოლიტიკური ღონისძიებები, რომელიც მიზნად ისახავს ამ სექტორში შრომის სტანდარტების დაცვას ან სოციალური დიალოგის ხელშეწყობას პოლიტიკური გადაწყვეტილებების მიღების მიზნით, და ეს ხარვეზი უნდა გამოსწორდეს.

კანადაში Farm Credit Canada-ს საკრედიტო შესაძლებლობები გაიზარდა 5 მილიარდი კანადური დოლარით და 100 მილიონი კანადური დოლარი გადაეცა ეროვნულ, რეგიონულ და ადგილობრივ ორგანიზაციებს სასურსათო უსაფრთხოების მხარდასაჭერად მთელი ქვეყნის მასშტაბით. კანადის გადაუდებელი დახმარების ფონდის ფარგლებში, მუშები, რომლებსაც სამედიცინო ცვენების მიხედვით არ შეუძლიათ მუშაობა და დამოკიდებულნი არიან მხოლოდ

მათი დამსაქმებლის მიერ გაცემული ბიულეტენის შეზღუდულ ანაზღაურებაზე ან არაანაზღაურებად/ ნაწილობრივ ანაზღაურებად შვებულებიდან მიღებულ შემოსავალზე. შეუძლიათ მიმართონ მთავრობას უმუშევრობის შემწეობის მოთხოვნით და კანადის მთავრობა მათ უზუნველყოფს მათი ხელფასის 55%-მდე თანხის ყოველთვიურ გადახდას ან კვირაში ფიქსირებულ 573 კანადური დოლარის გადახდას 15 თვემდე ვადით.

ჩინეთი- ჩინეთის სახალხო ბანკმა გამოყოფა 500 მილიარდი იუანი სესხების გასაფართოებლად და დაბალი საპროცენტო განაკვეთებით ხელახალი დისკონტირებისთვის მცირე და საშუალო ბიზნესის მხარდასაჭერად. 2,5%-მდე შემცირდა ასევე სოფლად მცხოვრებთა, სოფლის მეურნეობის, ფერმერებისა და მცირე ბიზნესის რეფინანსირების განაკვეთი. სურსათის უვნებლობის უზრუნველსაყოფად, სოფლის მეურნეობისა და აგრო მოურნეობის სამინისტრომ გამოაქვეყნა რამდენიმე ბრიფინგი, რომელიც მხარს უჭერს საკვების ქარხნების, სასაკლაოების და ხორცის გადამამუშავებელი ქარხნების გახსნას, ასევე რიგი რეკომენდაციები ადგილობრივი მოსავლის მენეჯმენტისა და მუშახელის დეფიციტის აღმოსაფხვრელად ღონისძიებების შესახებ. 16

ევგვიპტე -სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე ისაგადასახადო კანონმდებლობის მორატორიუმი ორი წლით გაგრძელდა. სოციალური სოლიდარობის სამინისტრო ასევე გეგმავს დამატებით 100 000 ოჯახის ჩართვას არსებული სოციალური დახმარების პროგრამებში და შეღავათების გაზრდას 900 ეგვიპტურ ფუნტამდე ქალებისთვის და სოფლის ლიდერებისთვის. დაგეგმილია რეგისტრირებული არაფორმალური მუშაკებისთვის ერთჯერადი ფულადი პრემია 500 ეგვიპტური ფუნტის ოდენობით.¹⁷

სალვადორი- 80 მილიონი აშშ დოლარი გამოიყოფა სასწრაფო დახმარების ფონდის მეშვეობით სოფლის მეურნეობის სექტორის მხარდასაჭერად და სასურსათო უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად. ასევე 300 აშშ დოლარის ფულადი განხორციელდა 1,5 მილიონი არარეგისტრირებული ოჯახებისთვის, რომლებსაც არ არიან ჩართულები ფინანსური სტაბილურობის პროგრამაში. 18

15 მაპრა რაზავი: COVID-19: სოციალური დაცვის სისტემები მოწყვლადი ჯგუფების წარუმატებლემსო, 2020 წლის 25 მარტი
16 CGTN, "PBOC ზრდის ხელახალი დაკრედიტების, ხელახალი ფასდაკლების კოტას 500 მილიარდი იუანი მცირე ბიზნესის მხარდასაჭერად", 2020 წლის 27 თებერვალი; ხალხის ყოველდღიური ონლაინ, "COVID-19-ის გავლენის მერბილება ჩინეთში სოფლის მეურნეობის სექტორში", 2020 წლის 11 მარტი; მსოფლიო ბანკი, "სოციალური დაცვა და დასაქმების პასუხები COVID-19-ზე: ქვეყნის ზომების რეალურ დროში მიმოხილვა (ვერსია 3)", 2020 წლის 3 აპრილი
17 ეგვიპტე დღეს, "ეგვიპტე ითვს ეკონომიკურ ზომებს პენსიებთან, სოფლის მეურნეობის გადასახადებთან დაკავშირებით", 2020 წლის 22 მარტი; Scoop Empire, "COVID-19 განახლებები: რას აკეთებს ეგვიპტე ვირუსის გავრცელების შესაჩერებლად?", 2020 წლის 2 აპრილი; მსოფლიო ბანკი, 2020 წლის 3 აპრილი, ოპ. ციტ.
18 MBT, "მთავრობების პასუხები COVID-19-ზე (AL ქვეყნები)", 2020 წლის 6 აპრილი; მსოფლიო ბანკი, 2020 წლის 3 აპრილი, ოპ. ციტ.

- ILO ინდუსტრიის მითითება:

COVID-19 და გავლენა სოფლის მეურნეობისა და სასურსათო უსაფრთხოებისთვის

ფიჯი- შემუშავდა COVID-19-ზე რეაგირების სასოფლო-სამეურნეო პაკეტი, რომელიც გულისხმობს ფერმის მხარდაჭერას მოკლევადიანი მოსავლის წარმოების ხელშეწყობას, მასალებისა და თესლის განაწილების გზით. COVID-19 რეაგირების ბიუჯეტის ფარგლებში ნაგულისხმებია 150 აშშ დოლარის ერთჯერადი გადახდა არაფორმალურ მუშაკებისთვის.¹⁹

გერმანიის- მთავრობამ დროებით გაახანგრძლივა „70-დღიანი წესი“ სოფლის მეურნეობის სუბსიდიური მუშაკებისთვის, რომლის მიხედვითაც 2020 წლის ოქტომბრის ბოლომდე გახდა მუშაოვა შესაძლებელი და ღებვის რაოდენობა 115 დღემდე გაიზარდა, თანაც სოციალური შენატანების გადახდის გარეშე. დროებითი სამუშაოსა და ფერმერთა პენსიებზე გერმანიამ გაზარდა დამატებითი შემოსავლის ლიმიტები. ანაზღაურებადი ავადმყოფობის შვებულება (ბიულეტინი) ასევე დარეგულირდა ისე, რომ იქ, სადაც ინფექციებისგან დაცვის წესი მოქმედებს, ბიულეტინით მიღებული თანხა გაუტოლდა თანამშრომლის სუფთა ხელფასს და ეს გრძელდება პირველი ექვსი კვირის განმავლობაში , ხოლო შემდეგ ბიულეტინით გათვალისწინებული თანხა უტოლდება ავადმყოფობის სტანდარტულ შემწეობას.²⁰

იტალია - Cura Italia-ს წამახალისებელმა ზომებმა გაამარტივა საკვალიფიკაციო პირობები უმუშევრობის შეღავათებისთვის სოფლის მეურნეობის მუშაკებისთვის და გადაუხადა 600 ევროს ერთჯერადი პრემია სოც-დაუცველ მუშაკებს, მათ შორის სოფლის მეურნეობის მუშაკებს. თანამშრომლები, რომლებიც გამოიმუშავებენ 40,000 ევროზე ნაკლებს წელიწადში და რომლებიც აუცილებლად უნდა იმყოფებოდნენ სამუშაო ადგილზე,

უფლება აქვთ 100 ევროს ოდენობის, დაუბეგრავი, ერთჯერადი დახმარებით ისარგებლონ.

ნამიბია- ეკონომიკური სტიმულირებისა და დახმარების პაკეტი მოიცავს 200 მილიონი ნამიბიური დოლარის გამოყოფას. ფერმერებისა და სასოფლო-სამეურნეო საწარმოების, მათ შორის ნაღდი ფულზე მომუშავე ფერმერებისა და სოფლის მეურნეობის მცირე და საშუალო ბიზნესისთვის დაბალპროცენტიანი სესხების გარანტიები შეიმუშავეს. ისარგებლებენ ის ადამიანები, რომლებმაც პანდემიის გამო დიდწილად დაკარგეს შემოსავალი. ერთჯერადი გადაუდებელი დახმარების გრანტი 750 ნამიბიური დოლარის ოდენობით გადაეცემოდა სამუშაო დაკარგულ მუშაკს, რომელიც როგორც ოფიციალურ, ასევე არაფორმალურ სექტორში იყო დასაქმებული.

ფილიპინები- შემუშავდა 27.1 მილიარდი ფუნტის ფისკალური პაკეტი, რომელიც მოიცავს სოციალური დაცვის ზომებს ყველაზე დაუცველი მუშაკებისთვის და იმ სექტორების მხარდაჭერას, რომელმაც განსაკუთრებით მძიმე დარტყმა მიიღო პანდემიის გამო. ასეთებია ტურიზმი და სოფლის მეურნეობა. გადაუდებელი დახმარების სუბსიდიების პროგრამით არაფორმალური სექტორის 18 მილიონ დაბალშემოსავლიან ოჯახს თვეში 5000-დან 8000-მდე ფილიპინურ ფუნტი გადააღებდა. უცხოეთში მომუშავე მუშაკების სოციალური უზრუნველყოფის ადმინისტრაციამ ასევე ფულადი დახმარება გაუწია იმ ფილიპინელ მუშაკებს, რომლებიც დაზარალებულნი მოგზაურობის აკრძალვით.²¹

- 3. მსო ინსტრუმენტები და პასუხები

მსო-მ მიიღო მთელი რიგი აქტებისა და ინსტრუმენტებისა, რომლებიც მყარად და საფუძვლიანად არის მიმართული საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირებასა და სექტორის გრძელვადიანი მდგრადი განვითარებისკენ .

შრომის ინსპექციის (სოფლის მეურნეობის) კონვენცია, 1969 წ. (No. 129) სხვა შესაბამის აქტებთან ერთად ადგენს მთელ რიგ პრინციპებს; სასოფლო-სამეურნეო შრომის ინსპექტირების სისტემის ფუნქციონირება და ორგანიზება, მათ შორის, სამუშაოზე აყვანა. ასევე შრომის ინსპექტირების უფლებამოსილებები და მოვალეობები.

1921 წლის „სოფლის მეურნეობაში გაერთიანების უფლების კონვენცია“ (11) სოფლის მეურნეობაში ჩართულ ყველა ადამიანს ეძლევა გაერთიანებისა და ორგანიზების იგივე უფლება, როგორც აქვთ ინდუსტრიალურ მუშაკებს.

პლანტაციების კონვენცია, 1958 (No. 110) ადგენს პრინციპების ერთობლიობას მიგრანტი მუშაკების დაქირავებასა და დაქირავებასთან დაკავშირებით დებულებებს : შრომითი ხელშეკრულებები დასისხლის სამართლის სანქციების მოხსნა, ხელფასი, წლიური ანაზღაურებადი შვებულება, ყოველკვირეული დასვენება,

19 ფიჯი სოფელი, "სოფლის მეურნეობის რეაგირების პაკეტი COVID-19-ზე განხორციელდება იმისთვის, რომ საკვების ხელმისაწვდომობა არ დაზარალდეს - რიდი", 2020 წლის 19 მარტი; ფიჯის მთავრობა, "2020 წლის COVID-19 ბიუჯეტის საპასუხო მიმართვა გერმანიის პრო კორორისა და ეკონომიკის მინისტრის პატივიმული. ანაზ საიდ-კაიუმი", 2020 წლის 27 მარტი

20 Euractiv, "გერმანიის მეურნეობებს დაახლოებით 300 000 ფერმის სუბსიდიური მუშა უსაქონებდა", 2020 წლის 25 მარტი; მსოფლიო ბანკი, 2020 წლის 3 აპრილი, ოპ. ციტ.

21 დიპლომატი, "COVID-19: ეწინააღმდეგება ეკონომიკურ გადამღებში", 2020 წლის 24 მარტი; საერთაშორისო მონეტარული ფონდი, "პოლიტიკის პასუხები COVID-19-ზე", 2020 წლის აპრილი; მსოფლიო ბანკი, 2020 წლის 3 აპრილი, ოპ. ციტ.

- ILO ინდუსტრიის მითითება:

COVID-19 და გავლენა სოფლის მეურნეობისა და სასურსათო უსაფრთხოებისთვის

მშობიარობის დაცვა, მუშაკთა კომპენსაცია, გაერთიანების თავისუფლება და კოლექტიური მოლაპარაკების უფლებები, შრომის ინსპექცია, საცხოვრებელი და ჯანდაცვა. Plantations Recommendation, 1958 (110) იძლევა დეტალურ მითითებებს პლანტაციების მუშაკთა სამუშაო პირობების გასაუმჯობესებლად.

სოფლის მშრომელთა ორგანიზაციების კონვენცია, 1975 წელი (No. 141) და მისი თანმხლები რეკომენდაცია 149 ითვალისწინებს სოფლის მეურნეობისა და სოფლის მუშაკების უფლებას შექმნან და გახდნენ მათი არჩეული სოფლის მშრომელთა ყველა ტიპის ორგანიზაციის წევრები, რათა იყოს უზრუნველყოფილი მათი ინტერესების დამიჯიკილებელი გატარება.

უსაფრთხოება და ჯანმრთელობა სოფლის მეურნეობაში, 2001 წლის კონვენცია (No. 184) და მისი თანმხლები რეკომენდაცია 192 ადგენს სოფლის მეურნეობაში შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის თანმიმდევრული ეროვნული პოლიტიკის შემუშავებისა და განხორციელების პრინციპებს.

სოციალური დაცვის სართულების რეკომენდაცია, 2012 წელი (No. 202) ხელს უწყობს უნივერსალურ და პროგრესულ მიდგომას სოციალური დაცვის გაფართოებისთვის ყველასთვის, განსაკუთრებით სოფლის საქმესა და სოფლის მეურნეობის სექტორებში დასაქმებულთათვის. ის ხელს უწყობს სოციალური დაცვის გაფართოებას, რაც უზრუნველყოფს ხელმისაწვდომობის ძირითად ჯანდაცვასა და ეროვნულ დონეზე დადგენილ მინიმალური შემოსავლის ადებას ყველასთვის, მათ შორის დარიბებისთვის, საკვებით დაუცველი ოჯახებისთვის და არაფორმალური მუშაკებისთვის, რომლებიც განსაკუთრებით მრავალრიცხოვანი არიან სოფლის მეურნეობაში და მასთან დაკავშირებულ სექტორებში.

დასაქმებისა და დირსული მუშაობის რეკომენდაცია მშვიდობისა და მდგრადობისთვის, 2017 წელი (No. 205) ხაზს უსვამს, რომ კრიზისის მენეჯმენტმა უნდა უზრუნველყოს ადამიანის ყველა უფლება და კანონის უზენაესობა, მათ შორის მუშაობის ფუნდამენტური პრინციპები და უფლებები და შრომის საერთაშორისო სტანდარტები.

სოფლის მეურნეობაში უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის პრაქტიკის კოდექსი (2011) წარმოადგენს ინსტრუქციას შსო-ს შესაბამისი კონვენციების გამოყენების შესახებ, მათ შორის სოფლის მეურნეობაში, რისკების თავიდან ასაცილებლად შესაბამისი სტრატეგიების გათვალისწინებით.

ხმის მიცემა სოფლის მუშაკებისთვის: ზოგადი კვლევა გაერთიანების უფლებებთან და სოფლის მუშათა ორგანიზაციების ინსტრუმენტებთან დაკავშირებით, ანგარიში III (ნაწილი 1B), შრომის საერთაშორისო კონფერენცია, 104-ე სესია, ჟენევა (2015).

[ILO და COVID-19 სტანდარტები](#): ხშირად დასმული კითხვები - შრომის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძვლები, რომლებიც გამოიყენება COVID-19 ეპიდემიის დროს.

[სოფლის ეკონომიკაში დირსული მუშაობის ხელშეწყობის პოლიტიკის სახელმძღვანელო- მითითებების](#)

[პორტფოლიო \(სოფლის ეკონომიკაში დირსული მუშაობის ხელშეწყობის პოლიტიკის სახელმძღვანელოს პორტფოლიო\)](#) (ILO, 2019) პოლიტიკის შემქმნელებს, სოციალურ პარტნიორებს და განვითარების პროფესიონალებს აძლევს ინსტრუქციებს, თუ როგორ გადაჭრან სოფლად არსებული დასაქმების და შრომის საკითხები ეფექტურად. მასში მოცემულია შსო-ს მუშაობის კონკრეტული მაგალითები სოფლის ეკონომიკაში და აერთიანებს ბოლო წლების შემუშავებული მიტითებებისა და ინსტრუმენტების ფართო სპექტრს.

[დირსული მუშაობა პლანტაციებზე](#) (ILO, 2017) არის შსო პროგრამა, რომელიც მიზნადისახავს სოფლის მეურნეობის მუშაკების ხელმისაწვდომობის გაზრდას უფლებებზე და ხარისხიან სამუშაოებზე. იგი, ასევე, გულისხმობს საწარმოების მხარდაჭერას შრომის ძირითადი საერთაშორისო სტანდარტებისა და ეროვნული შრომის კანონმდებლობის დანერგვის მიზნით, რათა გაუმჯობესდეს შესაბამისობა და გაიზარდოს კონკურენტუნარიანობა მათ მიწოდებაში. ეს მიიღწევა მხარდაჭერით, სოციალური დიალოგით, შრომის რეგულირებისა და ეროვნულ კანონებთან შესაბამისობის გაძლიერებითა და პროდუქტიულობის და უნარების ამაღლებით.